



Izvedbeni plan nastave (*syllabus*¹)

Sastavnica	Odjel za germanistiku					akad. god.	2025./2026.
Naziv kolegija	Povijest njemačkog jezika					ECTS	3
Naziv studija	Njemački jezik i književnost						
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Godina studija	☐ 1.		☒ 2.		☒ 3.		☐ 4. ☐ 5.
Semestar	☐ zimski ☒ ljetni		☐ I.		☐ II.		☐ III. ☒ IV. ☐ V. ☒ VI.
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	15	P	15	S	0	V	Mrežne stranice kolegija ☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Oglašeno na mrežnim stranicama				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		njemački
Početak nastave	01.10.2025				Završetak nastave		05.06.2026
Preduvjeti za upis	-						
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Anita Pavić Pintarić						
E-mail	apintari@unizd.hr				Konzultacije	Web Odjela	
Izvođač kolegija	Svenja Larissa Pinter, ugovorni lektor						
E-mail					Konzultacije	Web Odjela	
Suradnici na kolegiju							
E-mail					Konzultacije		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ samostalni zadaci		☒ seminari i radionice ☐ multimedija i mreža		☐ vježbe ☐ laboratorij		☐ obrazovanje na daljinu ☐ mentorski rad ☐ terenska nastava ☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	- dijakronijski rastumačiti unutarnju njemačku jezičnu povijest - razlikovati unutarnje od vanjskih jezičnih promjena i raspoznati njihovu usku povezanost - razlikovati razvojne periode indogermanskog do novog gornjenjemačkog jezičnog sistema - objasniti razvoj i promjenu jezičnih struktura pojedinih lingvističkih disciplina - objasniti uzroke i principe koji stoje iza nenamjerne jezične promjene i ponovno raspoznati fenomene jezične promjene - čitati stručnu literaturu i razumjeti lingvističke stručne pojmove te ih prikladno koristiti						

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.



	• tražiti primjere jezične promjene u relevantnim korpusima • analizirati aktualne promjene u njemačkom jeziku prema stečenom pozadinskom znanju i argumentirati svoje mišljenje o tendencijama jezičnih promjena				
Ishodi učenja na razini programa	PNJ 1 – analiziranje: opisivati, prepoznavati, uspoređivati i razlikovati vrste riječi, vrste i tipove rečenica, tekstne vrste, jezične varijetete, jezikoslovne pojmove, te samostalno razumijevati i tumačiti, raščlanjivati i istraživati autentične tekstove PNJ 2 – sintetiziranje: donositi zaključke iz područja humanističkih znanosti na polju jezikoslovlja, pripremati usmena izlaganja, sastavljati pismene seminarske i završne radove PNJ 3 – kritičko vrednovanje: prosuđivati značaj jezikoslovnih teorija, kritički uspoređivati i raspravljati o različitim jezikoslovnim istraživačkim metodama PNJ 7 – instrumentalne kompetencije: temeljno opće znanje iz područja studijskog programa, usmena i pismena komunikacija na njemačkom jeziku, vještine korištenja programskih alata pri izradi seminarskih i drugih radova PNJ 8 – interpersonalne kompetencije: komuniciranje s kolegama i suradnicima, sposobnost timskog rada, uvažavanje raznolikosti, primjena etičkih načela i normi koje se koriste u struci PNJ 9 – systemske kompetencije: sposobnost primjene znanja u praksi, razumijevanje kultura i običaja drugih zemalja a posebno zemalja njemačkog govornog područja (Njemačka, Austrija, Švicarska), sposobnost samostalnog rada				
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☒ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar
	☐ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Redovito pohađanje nastave, seminarsko izlaganje, dnevnik bilješki				
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova			12.06.20256 26.06.2026.	04.09.2026. 18.09.2026.	
Opis kolegija	U sklopu ovog kolegija će se nakon uvida u jezikoslovnu disciplinu Povijesna lingvistika i uvida u indogermansku jezičnu zajednicu obraditi razvoj jezičnog sistema od staroviskognjemačkoga do ranoviskognjemačkoga jezika. Naglasak je pritom na unutarnjim nenamjernim jezičnim promjenama. Promjene će se analizirati na temelju jezikoslovnih disciplina (Fonologija, Morfologija, Sintaksa, Leksikologija). Postavit će se osim toga i pitanje, zašto se mijenjaju jezični sustavi i prema kojim principima kao i koje se aktualne promjene događaju u njemačkom jeziku.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1 Sprachgeschichte: Grundlagen und Begriffe, Eingrenzung innere Sprachgeschichte, der diachrone Ansatz, Korpusarbeit, Verteilung der Referatsthemen 2 Periodisierung der Sprache und wissenschaftliches Arbeiten 3 Prinzipien des Sprachwandels 4 Phonologischer Wandel 5 Morphologischer Wandel 6 Syntaktischer Wandel				



	7 Semantischer Wandel 8 Lexikalischer Wandel 9 Grammatikalisierung 10 Graphematischer Wandel 11 Zweifelsfälle 12 Äußerer Sprachwandel I 13 Äußerer Sprachwandel II 14 Sprachwandel oder Sprachverfall? 15 Wiederholung und Prüfungsvorbereitung
Obvezna literatura	Nübling, Damaris; Dammel, Antje; Duke, Janet; Szczepaniak, Renata (2017): Historische Sprachwissenschaft des Deutschen: Eine Einführung in die Prinzipien des Sprachwandels. Tübingen: Narr Francke Attempto. Roelcke, Thorsten (2011): Typologische Variation im Deutschen. Grundlagen – Modelle – Tendenzen. Grundlagen der Germanistik ; 48. Berlin: Schmidt. Wegera, Klaus-Peter; Waldenberger, Sandra; Lemke, Ilka (2018): Deutsch diachron – eine Einführung in den Sprachwandel des Deutschen. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
Dodatna literatura	Admoni, Vladimir G. (1982): Der deutsche Sprachbau. Beck'sche Elementarbücher (4., überarb. u. erw. Aufl.). München: Beck. Augustin, Hagen (2012): Autor, Doktor, Friede, Funke – Problemfälle der Flexion. In: Konopka, Marek (Ed.). (2012). Grammatische Stolpersteine digital. Mannheim: Inst. für Dt. Sprache. S. 71-82. Bittner, Andreas / Köpcke, Klaus-Michael (2008): Sprachwandel- oder ein Verlotterungsprozesse – Versuch einer Versachlichung. In: Denkler, Markus u.a. (Ed.): Frischwärts und unkaputtbar. Sprachverfall oder Sprachwandel im Deutschen. Münster: Aschendorff, S. 59-80. Diewald, Gabriele (1997): Grammatikalisierung: Eine Einführung in Sein und Werden grammatischer Formen. Germanistische Arbeitshefte; 36. Tübingen: Niemeyer. Keller, Rudi (2014): Sprachwandel. Von der unsichtbaren Hand in der Sprache. 4. Auflage. Tübingen: Francke. Klein, Wolf P. (2018): Sprachliche Zweifelsfälle im Deutschen: Theorie, Praxis, Geschichte. Berlin/Boston: De Gruyter. Mayerthaler, Willi (1980): Morphologische Natuerlichkeit. Linguistische Forschungen ; 28. Wiesbaden: Akad. Verl.-Ges. Athenaion. Peter von Polenz (1978). Geschichte der deutschen Sprache. Berlin; New York: W. de Gruyter. Riecke, Jörg (2016): Geschichte der deutschen Sprache. Eine Einführung. Stuttgart: Reclam. Wolff, Gerhart (2009): Deutsche Sprachgeschichte von den Anfängen bis zur Gegenwart: ein Studienbuch. Tübingen: A.Francke. Wurzel, Wolfgang U. (1991): „Genitivverwirrung“ im Deutschen – wie regulär ist morphologischer Wandel. In: Boretzky, Norbert (Ed.). (1991). Sprachwandel und



	seine Prinzipien. Bochum - Essener Beiträge zur Sprachwandelforschung ; 14. Bochum: Brockmeyer.					
Mrežni izvori	Korpusarbeit: www.dwds.de Worldatlas of languages: https://wals.info/					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☒ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☒ drugi oblici: izlaganje
Način formiranja završne ocjene (%)	60% završni pismeni ispit, 40% izlaganje/suradnja i nazočnost na nastavi					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	<65%		nedovoljan (1)			
	65-74%		dovoljan (2)			
	75-84%		dobar (3)			
	85-92%		vrlo dobar (4)			
	93-100%		izvrstan (5)			
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računi. /izbrisati po potrebi/					



Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	U slučaju nastave na daljinu uvjetovane epidemiološkom situacijom, završna će se ocjena formirati kao i u slučaju kontaktne nastave.
--	--